

PRÆFATIO.

Iura, quæ *Statum publicum* quarumcunque *Rerum publicarum* dirigunt, duplicis esse generis, *uniuersalia*, scilicet & *particularia*, ita vt hæc quidem cuius reipublicæ propria, illa vero omnibus sint communia, in vulgus notum est. Cum vero *particularia* tantum *uniuersalibus* superaddita sint, inde statim apparet, fundamentum omnium quæstionum, quæ huc spectant, ex *uniuersali*, hoc est, *iure naturæ* petendum esse, & ita in addiscendo *iure publico particulari* initium ab *uniuersali* esse faciendum. Quemadmodum vero in iure privato hæc inuersa methodus ab eruditioribus iam notata est, quod plurimi, derelicto studio iuris naturæ, statim scita *particularia iuris Romani* excolere studeant; ita eadem fata in plerisque *Academiis* studium iuris publici hætenus habuit, vt, qui huic se dederunt, illotis manibus, illud aggressi fuerint, fatis esse putantes, si *leges publicas*

PRÆFATIO.

fundamentales, & *obseruantias imperii*, vt vo-
 cant, summo studio euoluerent, de quibus
 tamen digne iudicare haud possunt, si fun-
 damenta omnium rerumpublicarum, ne-
 xum ciuilem, statum eorundem varium, &
 quæ huc spectant, susque deque habue-
 rint. Et qui aliter fieri potuit, cum plu-
 res publici iuris Doctores, quibus discipli-
 na huius *iuris vniuersalis* commendata esse de-
 bebat, illam vel contemnant, vel vt super-
 fluam & minus necessariam iudicent, nul-
 lam quæstionem iuris publici esse asseren-
 tes, quæ non ex *diplomatibus* vel *antiquitatibus*
historicis vel *legibus aliis fundamentalibus* decidi
 possit, in quo tamen se aliosque decipiunt.
 Dandus est vtique aliquis locus diplomati-
 bus in iure publico particulari: adhibendæ
 quoque in subsidium antiquitates; sed sicuti
 hæc plerumque obscuræ, incertæ, & miri-
 ficis contentionibus obnoxix, illa vero va-
 riis interpretationibus subiacent, sæpe
vositas vitio laborant, & in dubium vocari
 possunt, ita, vt de hisce recte iudicari
 possit, adferenda sunt necessario hæc fun-
 damenta vniuersalia, quæ animum optime
 præparant, simulque præcauent, ne in tot
 confusiones, contradictiones aliosque sco-
 pulos incidamus. Illi itaque demum meo
 iudicio *ius publicum particulare* quarumcunque
 rerumpublicarum recte aggrediuntur, qui
 præter *notitiam status publici* iure publico vni-
 uer-

PRÆFATIO.

uersali satis tincti præparatique sunt, quia ita inoffenso pede & facillimo studio ad metam peruenire possunt, quam alias vel nunquam vel saltem non sine magno labore pertingunt. Equidem obseruavi, in plurimis compendiis iuris publici particularis plerasque doctrinas *iuris vniuersalis publici* immisceri & explicari, sicuti in iure priuato nostro capita iuris naturæ integra euoluuntur & excutiuntur, ex hac ratione, quam ipse Imperator suppeditat, quod ius nostrum priuatum sit collectum ex iure naturæ gentium & ciuili. Sed cum omnis disciplina potissimum *adequata methodo* se commendat, nec videndum sit, quid Romæ factum sit, sed quid fieri debuerit, ante omnia dispiciendum est, an hoc bene & secundum leges bonæ methodi fiat? Constat sane, iuris consultos solidiores hunc næuum in *iure priuato* iam perstrinxisse, quod contraria methodo iura priuata in academiis studiosæ iuuentuti tradantur, illaque ita illois manibus ad ius Romanum perducatur, vt postea recte dignosci nequeat, quæ *iuris naturæ* capita sint, & quæ ex *ciuili ratione* profluxerint. Omnes largiuntur, rhapsodiam nostram iuris Romani esse constructam ex conclusionibus iuris naturæ & scitis ciuilibus, & hæc quidem esse vel *pura*, quæ sola ratione ciuili constat; vel *mixta*, quæ in iure naturæ quidem fundata sunt, sed quædam *addita-*

menta

menta ciuilia acceperunt. Inde *leges ciuiles* dicuntur, quæ nec in totum a iure naturæ recedunt, nec in eo vnice subsistunt, sed vel aliquid addunt vel detrahunt. Cum itaque conclusiones iuris naturæ ex proprio foro, hoc est, ex principiis iuris naturæ sint demonstrandæ & deducendæ, ciuiles vero *leges* ex rationibus ciuilibus; in propatulo est, ita demum ad solidam eruditionem in iure priuato perueniri posse, si *naturalia a ciuilibus* sedulo separantur, & quælibet ex propriis explicantur principiis. Id ipsum autem aliter commode fieri nequit, nisi antea iuris naturæ disciplina præparetur animus, & post demum ad iuris Romani compilationem euoluendam perducatur, cum hac via singula facile secerni, & *additamenta iuris ciuilibus* a conclusionibus iuris naturæ distingui possint. Hunc in finem quoque necesse est, vt in singulis materiis primo ostendatur, quid *ius naturæ* hæc de re disponat, & quid *ius Romanum* illi superaddiderit, vt *naturalia & ciuilia* semper distincto ordine tradantur. Hac enim qui non inceserit methodo, in eundem labyrinthum & scopulos eum incidere necesse est, quos euitare non potuere glossatores & commentatores antiqui, qui, seposita doctrina iuris naturæ, *ius Romanum* illustrare voluerunt. Hi enim tot controuersiis inter se dissident, vt non *rationibus*, sed *autoritatibus*: non *iudicio*:

sed

sed credulitate: non modestia, sed probris inter se pugnent. Sunt homines a natura ita comparati, ut magis credere quam iudicio proprio uti velint, quod in iure imprimis præcauendum est iis, qui felices progressus in eo facere student. Eadem fata habet studium iuris publici particularis, in quo plerumque illa, quæ ex iure publico vniuersali supponenda erant, traduntur, & explicantur, omissis sæpe capitibus principalioribus iuris particularis, vel leui digito saltim tactis. Et cum in iure Romano quoque plures conclusiones iuris publici vniuersalis occurrant, ubique in huiusmodi materiis ad illud prouocant, suas decisiones exinde probant, indeque usum iuris Romani in iure publico deducere conantur, cum tamen huiusmodi doctrinæ non ideo iuris Romani dici possint, quod in eo repetitæ fuerint, multo minus inde usus iuris huius colligendus sit, quod æque ad statum rei Germanicæ applicari possint; nam iuris vniuersalis conclusiones omnibus rebus publicis communes sunt. Unde, quod nonnulli iuris publici Doctores voluerunt, in subsidium recurrendum esse ad ius Romanum, oppido falsum est, cum potius ad ius publicum illud, quod in omnibus ciuitatibus colitur, & obseruatur, respiciendum sit. Falluntur, qui putant, eandem adhuc hodie esse Monarchiam, quam Imperatores Romani tenuerunt.

PRÆFATIO.

nuerunt, & ita easdem leges adhuc locum habere posse. Bene HOTTOMANNVS in *Anti-Tribonia C. II.* Non omnes Monarchiæ, non omnibus in rebus nec ubique vno eodemque modo exercentur. Hæ potestate & autoritate sunt solutiore, illæ strictiore continentur: harum ampliores sunt termini, latiusque imperium, illæ contractiores sunt & angustiores: hæ plures magistratus militares habent, illæ plures, quorum in pace vsus est: hæc gens militiae addictior est, illa litibus. Et consequenter vnius Monarchiæ leges sepe inutiles sunt alteri, haud secus quam medicamenta non quæuis quibuslibet hominibus conueniunt, vtut eiusmodi sexus, ætatis & nationis sint. Constat itaque, illa, quæ in iure Romano traduntur, statum publicum respicientia, esse vel ex hac disciplina iuris publici vniuersalis desumpta, vel ad peculiarem statum Monarchiæ, quæ eo tempore obtinuit in imperio Romano, referenda. Hæc minus recte ad statum rei Germanicæ, ab antiquo rei Romanæ statu longe diuersum, applicantur, aut ad illud in subsidium æque inconuenienter recurritur, ac si leges fundamentales alterius cuiuscunque Monarchiæ in vsu iuris publici nostri imperii trahere velim. Illa autem vsus quidem præstant in nostra republica in subsidium, sed non ideo, quod in iure Romano deprehendantur, verum quia ex iure publico vniuersali hausta sunt, & vsus in quacunque republica præstare possunt.

Quem-

Quem
 fis iuris publici
 gium iura ad
 Dicitur, vt
 deberent, quo
 nobis concilio
 ritum decret
 decidete haud
 in ipsa introdu
 publico cuiuslibet
 dunt, vt impe
 aule Romanæ
 peritibus hui
 ceur. E re d
 publicum vni
 & illis notam
 provocare aut
 aule Romanæ
 ius ex tenebr
 conatum ad
 aule Romanæ
 ma censura in
 animaduert
 pot. sum ver
 seie vindicauit
 huius disciplin
 veris. V. satis
 Non itaque
 rationes, quib
 nem ad iur publicum
 doctrina sua v

PRÆFATIO.

Quemadmodum vero Icti in controuersis iuris publici minus recte in *subsidium* refugium suum ad ius Romanum habuerunt, ita *Decretistæ*, uti vocantur, æque turpiter se dederunt, quod controuersias hæc ex canonibus conciliorum, patrum placitis, Pontificum decretis, aliisque scitis canonicis decidere haud erubuerint, quæ tamen, uti in ipsa introductione hac ostendi, plane *iuri publico vniuersali* repugnant, & vnice huc tendunt, ut imperantium sacrosancta autoritas aulæ Romanæ decretis subiiciatur, & superstitionis huiusmodi dogmatibus conculcetur. E re cleri Romani utique fuit, ius publicum vniuersale penitus proscribere, & illis notam hæreseos inurere, qui ad hoc prouocare ausi fuerint. Sensit statim fulmen aulæ Romanæ HUGO GROTIUS, cum hoc ius ex tenebris in lucem protraheret, quem conatum adeo concoquere haud poterant aulæ Romanæ proceres, ut mox grauissima censura in librum eius *de iure belli & pacis* animaduertent. Sed extulit tandem caput suum veritas, & in plenam libertatem sese vindicauit. Desino plura de *utilitate* huius disciplinæ addere, quam in *parte generali c. V.* satis superque iam ostendi.

Non itaque longe mihi sunt arcessendæ rationes, quibus permotus hanc *introductionem ad ius publicum vniuersale* scripserim. Ipsa doctrina sua utilitate & necessitate se satis

com-

PRÆFATIO.

commendat, & ab aliis quoque exulta est. Vnicum tantum ratione *methodi* monendum esse e reduxi, videlicet me summa rerum capita breuissimis thesibus inclusisse, ampliore autem exegesi in *notis* subiecisse, & quidem ex hac ratione, vt eo magis *compendii* rationem habere, simulque his, qui demonstrationes, exempla, sententias veterum, flosculos, aliaque ornamenta desiderant, inferuire possit. Methodus facilius apparet, si theses inter se vna connexioni menti nostræ obiciuntur; quæ vero illas exornant, separatim ponuntur. Non vnus omnium idemque gustus. Alii nihil appetunt, nisi quod sententiis veterum exornatum est; alii has negligunt, & veritatem *nudam*, omni testimonio destitutam, amplectuntur. Id itaque agendum esse existimaui, vt me ad singulorum captum accommodarem. Pro libertate academica scripsi, ea modestia contra dissentientes vsus, quæ in scriptore ingenuo desideratur, & ita confido, meas doctrinas nemini offenculo fore. Hisce fruiere B. L. & vale. Dab. in Acad. Fridericiana d. XXIV. Aug. MDCCIX.

INTR
IVS PVBL
PARS
DE IURE

(a) laboran

§) In nomine
re genere appo
tue in libertati
aut de cum in
lites hanc, tus
cipis mirari.
quidem pnce
omnes in debem
fructuans, ex
positum testam.
Bismarck